

Izhaja dvakrat na teden v štirih izdanjih, in sicer: vsak torek in petek, izdaja za Gorico opoldne, izdaja za deželo pa ob 4. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s kako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejema ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gl. 6.—
pol leta 3.—
četrt leta 1.50
Posamično številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gl. 1.20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Namski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pisan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Izdaja za deželo).

Uredništvo in odpravnštvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zdej. — Urednik sprejema stranko vsak dan od 11. do 12. ure popoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu. Neplačanih pisem ne sprejema ne uredništvo ne upravništvo.

Oglaš in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano: 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. Naročnino in oglaš je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsletino 1 gl. 80 kr. — Oglaš v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. peti-vrstica.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

→→→ Bog in narod! ←←←

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Krmpotič) tiska in zal.

Interpelacija

poslanev dra. Gregorčiča in tovarišev do Njegove Vзвишенosti gospoda ministerskega predsednika kot voditelja ministerstva notranjih poslov in do Njegove Vзвишенosti gospoda pravosodnega ministra radi varstva slovenskih prebivalcev v Gorici o priliki vojskih naborov in sicer.

Ko so bili pred nekaterimi leti dobro misleči italijanski živji v Gorici v zvezi z ondanšnjimi Slovenci, katerih je tretjina mestnih prebivalcev, na tem, da bi dobili mestno starasinstvo popolno v svojo roko, smatrala je primorska vlada, čenur se je vse čudilo, kot svojo dolžnost in moder ukrep, da je z neposrednim vmešavanjem v volitve izročila mestni zastop v roke ultra-radikalni italijanski narodni stranki ter da je, da bi zakrila njegov izključno narodni značaj, poslala vanj državne uradnike, ki so v dejanski službi, in umiroljene vojake. Od tistega časa sta si držala roko c. kr. vlada in radikalna italijanska narodna stranka pri vseh volitvah v avtonomne zastope.

Tako se je posrečilo oslabiti konservativno italijansko stranko, katere je razen vere javno poudarjala avstrijsko domoljubje in narodno ravnopravnost v mestu in na deželi, spravili italijanske prebivalce pod upliv narodnega radikalizma, postaviti steno med slovensko in italijansko prebivalstvo v mestu, narediti radikalce edine gospodarje položju.

Radikalna italijanska stranka v Gorici smatra kot svojo glavno nalogo, vtisniti dvojezičnemu mestu v smislu Bonghijevih narodno-političnih načel čisto italijansk značaj ter postaviti je v neposredno zvezo s Furlanijo, medtem ko je zdaj na vseh straneh obkroženo s slovenskimi vasmi. V tem njenem prizadevanju podpirala je stranko primorska vlada najversteje, in če je bila včasih po jasnem besedilu zakonov siljena razsoditi za Slovence, tedaj so se dopustili formalni pogreški, tako da italijansko mestno starasinstvo goriško vendar ni izpolnilo svojih dolžnostij nasproti slovenskim mestnim prebivalcem.

Italijanski radikalizem ne pozna Slovencev v Gorici; njemu pomenita besedi goriziano in italiano eno in isto. Gorizia italiana, s katerimi besedami naj se izrazi tudi „čisto italijanski“ značaj goriškega mesta, je vsa njegova modrost. Slovenci se čulijo žaljene in zapostavljene s takim izključenjem iz mesta, do katerega imajo veliko več pravice nego Italijani, ker Slovenci so oni, ki mesto vzdržujejo, Lah pa tisti, ki živé od slovenskega dela in od slovenske

nevednosti; c. kr. vlada pa ne vidi v tem klic, ki se dan na dan ponavlja nasproti Slovincem, nikakega izzivanja.

Postrežnost c. kr. vlade nasproti radikalni italijanski stranki dosegla je svoj vrhunec v njenem vedenju nasproti znanim dogodkom meseca marca in aprila preteklega leta.

Dne 22. marca priredila je italijanska stranka po navodu mogotcev v mestnem starasinstvu in v varstvu državne policije velikansko poulično demonstracijo v Gorici, mestu z mešano govorico, ki je imela služiti, kakor se je govorilo, v proslavo zmage, katero je bila naklonila c. kr. vlada italijanski stranki v volilni skupini veleposestva, ki se je pa v resnici pokazala kot neposredno zaničevanje in izzivanje goriških Slovencev. „Evviva Gorizia italiana“ in „merita ai ševai“ z drugimi krepkejšimi izrazi sipala sta se neprestano iz ust rujoveče in tuleče množice.

Državna oblastva so opisala dogodek tega dne, dasi so se vršili na javni cesti in v navzočnosti mnogih prič, v luči, ki ne odgovarja resnici. Nasproti temu so se Slovenci iz okolice po onih, ki imajo čuvati zakon, deloma k nezakonitim naravnost izzivali in v nesrečo pehali, deloma so se, ne da bi bili kaj zakrivil, kot hudodelci tirali vkle-njenini s pomočjo vojaštva v zapore, iz katerih so bili izpuščeni po daljšem trpljenju, ne da bi se bil našel povod obtožbe proti njim.

O priliki vojskih naborov preuklenila je vlada svoje lastne določbe glede na kraj nabora ter je zabranila slovenskim mladencem in njih spremljevalcem z oboroženo silo vstop v mesto.

To so bili lepi časi za italijanske radikalce v Gorici, in delnice (akejke) mladega župana, ki je znal državne oblasti pregovoriti k takim korakom v obrambo „čisto italijanskega“ značaja goriškega mesta, so skočile visoko.

To je bil vrhunec prijaznega sodelovanja c. kr. oblastev in italijanskih radikalcev v Gorici. Ti so se veselili velikega števila slovenskih žrtv in so menili, da taki odnosi in taka nežna skrb c. kr. oblastev nasproti slovenski dvotretjinski večini v deželi mora večno trajati v obrambo „čisto italijanskega“ značaja goriškega mesta.

Vlada je pa najbrže spoznala, da na tak način ne brani državnih koristi ob državni meji. Zato ni ponovila launskih neopravičenih odredb in preganjanj slovenskih na-

birancev, marveč jim je pustila, da so se popolno prosto gibali.

Da ne bi zlorabili te prostosti nabiranci ali njih spremljevalci, razposlala se je dne 5. marca t. l. županstvom v okolici goriški okrožnica, ki je tej interpelaciji priložena v svoji celoti.

Nasledek tega je bil, da po uradnih poročilih se je izvršil letošnji nabor brez vsakerega motjenja miru in javnega reda.

Vsekako se je pa dogodilo, da slovenski nabiranci so peli po poti skozi mesto in da so, kar znači skrunjenje „čisto italijanskega“ značaja goriškega mesta, peli v maternem, to je slovenskem jeziku, kakor se je to godilo od nekdanj vselej, ter da stražniki niso zaprli nobenega Slovence, pač pa dva Laha, ki sta lučala kamnje v slovenske nabirance.

„Oskrunjenje“ „čisto italijanskega“ značaja goriškega mesta po slovenskem petju vojskih nabirancev je razkačilo italijanski radikalizem, ki je zastopan po mestnem starasinstvu, ter je vzbudilo njegov neukrotljivi srd nad državnimi oblastvi.

Dne 28. marca bila je seja mestnega starasinstva, v kateri se je do sita zabavljalo in lagalo o nemirih, katere bi bili buje izzročili Slovenci o priliki letošnjih vojskih naborov, o draženju slovenskega ljudstva po njegovih voditeljih, kakor tudi o popustljivosti vlade nasproti tem.

Glavno besedo imel je prvi mešan goriškega mesta, ki je nedavno v neki tiskovni pravdi na Dunaju imel žalostni pogum, da je javno pred sodnijo in pod prisego v škodo goriškim Slovincem gledé njih števila vključ uradnim statističnim podatkom, ki so mu na razpolago in znani, govoril neresnico, tako da predsednik sodnega dvora ga je moral opozoriti na protislovje med njegovo izpovedbo in med podatki lista (Corriera), kateremu je on sotrudnik. Temu je priglasal z izročki svoje jutrovske (ali judovske? Ur.) domišljije starasina, ki se je odlikoval pri vsaki priliki v boju zoper Slovence.

Kot tretji v družbi oglašil se je zastopnik mesta goriškega (Blaž. Ur.) z interpelacijo, katero je stavil v državnem zboru 29. marca. Kako zna ta gospod dogodka zavijati in pretvarjati, vedoma pačiti in grobo obrekovati, pokazal je s svojim govorom dne 13. maja 1897., ko je občin Sv. Luciji očital hudodelstva, ki se tam niso nikoli dogodila; ko je dolžil neki slovenski list prav nasprotno od tega, kar je list trdil; ko je vedoma podal kriv prevod članka, katerega izvirnik mu je bil prav dobro znan. Njegovemu govoru se

vredno postavi na stran interpelacija z dne 29. marca.

Takih sredstev se morajo posluževati italijanski radikali v Gorici, ako hočejo dokazati, da Slovenci jih žalijo, nadlegujejo, izzivajo.

Vpitje italijanskih nabirancev bilo je, kakor priznavajo celo italijanski listi sami veliko glasnejše nego slovensko petje, in naravnost izzivajoče za Slovence; vkljub temu je le to, in ne tudi ono žalilo usena Italijanskih radikalcev. Vsaj se vé, zakaj. Italijanski nabiranci so modro poštevati okolščino, da Gradišče je glavni kraj italijanskega dela dežele, ter so napravili v to mesto izlet, katerega popisuje dopisnik iz Gradišča v poluradni tržaški „La Sera“ z dne 28. marca z naslednjimi besedami: „Ieri l'altro arrivarono qui circa 30 coscritti goriziani, i quali fecero una chiasciata strepitosa per le vie e nei locali pubblici. A noi, abituati a una certa tranquillità patriarcale, fecero impressione quelle manifestazioni eccessive che non potrebbbero altrimenti permettersi se non da persone avvinazzate“. (Predvčerajšem prišlo je tu sem kakih 30 goriških nabirancev, ki so delali hrup in sunder po potih in v javnih prostorih. Nam, ki smo vajeni na nekaj patriarhalen mir, so se gabili taki brezumni pojavi, katerih bi si sicer nikdo ne dovolil, ako ni pijan.)

Tako delajo italijanski nabiranci in nabiranci tudi v Gorici, z razliko, da vsi klici in pevanja so tu naperjena proti slovenskim prebivalcem v mestu in na deželi, ki imajo več kot dovolj vzroka položevati se, da pristaji in učenci mestnega starasinstva jim pretijo, jih nadlegujejo ter izzivajo.

Italijanski radikali toživi se ne sramujejo trditi, da s slovenskimi listi se milejše postopa nego z italijanskimi, kakor da ne bi vedeli, da proti goriškemu listu se je bila vložila tožba in pezneje brez-pogojno odtegnila, samo da se je dala prilika najbolj škandaloznim hišnim preiskavam, katere pozna avstrijska sodna in policijska praksa, s pretvezo, da se išče to. eni rokopi, a v resnici, da se je nekaj iskalo, česar se ni reklo in česar se ni našlo; kakor da ne bi vedeli, da slovenski poslanci goriški so se obrekovali z italijanskimi tiskovinami, ki so se po zidovih razobesale, ne da bi bili nasli katerokoli varstvo.

Gonja mestnega starasinstva in zastopnika goriškega mesta (Blaž. Ur.) je po sebi pripravna, da strahuje slabotne vladne organe, da ponižuje slovensko ljudstvo in njegove zastopnike, da jih tira v blato in da jih sumiči, da hujša italijansko prebival-

— 27 —

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristusovih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIK WALLACE.

Poslov. Podravski.

TRETJA KNJIGA.

(Dalje).

VI.

Arij in Ben-Hur.

Ariju se je polagoma vračalo življenje in z njim vred zavednost.

„Kje se nahaja? kdo ga je rešil? Kdo je zmagal?“

Na to poslednje vprašanje mu Ben-Hur ni znal odgovoriti.

Na hvalo počitku — ako se more tako imenovati guganje na vodi, na ozki in slabotni deski — so se tribunu vračale moči; že je mogel zbrati misli in govoriti.

„Najina rešitev“, je dejal, „je odvisna od usode bitke. Rešil si mi življenje, izpostavivši v nevarnost svoje. Jaz znam to ceniti. Ako mi bo Fortuna dalje služila ter prideva cela iz te zapreke, obsipjem te z darovi, kakor se to spodobi Rimljanu, ki ima vzrok in zmožnost, pokazati svojo hvaležnost. Resnica pa je, da še ni znano, ali si mi skazal dobroto, ko si me izvelkel iz globelji.“

Umolnil je ter se zamislil.

„Čuj“, reče čez nekaj časa. „Čeja se ni dovolj. Moraš mi sveto obljubiti, da mi v gotovem slučaju storiš največjo ljubav, kakoršno človek more storiti drugemu. Prizeši!“

„Prav, ako to ne bo nasprotno naši veri“, odvrne mladeneč.

„Ali si zares Huron sin?“

„Kakor sem ti že rekel.“

„Poznal sem tvojega očeta.“

Juda se je pomaknil bliže, kajti tribunov glas je bil zelo slab, ter poslušal z največjo pazljivostjo in nadejo, češ, da izve konečno kaj o svojih.

„Poznal sem ga in ljubil“, nadaljuje tribun z zamolkim glasom.

Iz znovič se je globoko zamislil.

„Ni mogoče“, reče, snovaje očividno dalje nit svojih misli, „ni mogoče, da bi ne bil še slišal o Kalonu in Brutu. Bila sta velika v življenju, toda še večja ob uri smrti. In njuna smrt je ravnilo ter nauk za vsakega Rimljana, da ni dolžan živeti dalje od svoje sreče. Ali me poslušas?“

„Poslušam.“

„Patriciji imajo navado nositi prstan. Imam ga na prstu. Vzemi ga.“

„Stegnil je roko. Juda izpolni njegovo željo.“

„Natakni ta prstan na svoj prst.“

Ben-Hur ga natakne,

„Ta dragocenost ni brez pomena“, nadaljuje Arij. „Imam denar in številna posestva. Celó v Rimu me smatrajo za bogatega. Sorodnikov pa nimam. Pokaži ta prstan oskrbniku mojih posestev. Najdeš ga v letovišču pri Miseneji. Povej mu, na kak način si dobil v roke to znamenje. Potem smeš zahtevati, kar hočeš, in on ti da vse. Ako ostanem živ, storim za te še več. Dam ti prostost, da se povrneš v krilo svojega naroda in rodbine. Ali slišiš?“

„Ko bi tudi ne hotel, moram slišati.“

„Torej prisezi mi na bogove.“

„Žid sem.“

„Pa prisezi na tvojega Boga, ali na to, kar je najsvetejšega v tvoji veri. Prisezi, da storiš, kar ti porečem in tako, kakor bodem hotel.“

„Plemeniti Arij, po tvojih besedah in po tvojem glasu razvidim, da je ta stvar zelo važna. Povej poprej, česa želiš?“

„Ali prisežeš potem?“

„Kakor sem ti rekel, če to... O! blagoslovljen bodi Bog mojih očetov! Glej, tam se bliža ladja.“

„Odkod?“

„Od severa.“

„Ali moreš spoznati, čegava je?“

„Tega jaz ne poznam.“

„Ali ima prapor?“

„Ne vidim ga.“

„Nemara zapaziš kako drugo znamenje?“

„Vidim jadra in tri vrste vesel; ladja se bliža zelo urno.“

„Zmagovalna rimska ladja razobesila bi brezdvomno prapor. Torej je to ladja morskih roparjev... Čuj“ — reče svečano Arij, „čuj, dokler morem govoriti. Ako je to grška ladja, smeš biti miren zastran svojega življenja. Nemara ti ne dadó prostosti, prikujejo te znovič k veslu, toda ne umore te. Pač pa nasprotno storijo z menoj... (Tribunov glas je strepetal). Jaz sem že prestar, da bi mogel dvigati breme sramote. Naj si mislijo v Rimu, da Kvint Arij, kakor se spodobi rimskemu tribunu, je vtonil z brodom vred, braneč ga pred sovražnikom Evo, kar želim od tebe. Ako je to sovražna ladja, pahni me raz deske v morje. Kaj ne, da storiš to? Prisezi!“

„Ne, tribun, ne prisežem“, odvrne Ben-Hur odločno. „Ne prisežem, niti ne storim tega, kar želiš. Moja vera, ki je za-me najvišji zakon, mi ne dovoljuje vzeti ti življenja. Vzemi svoj prstan (po teh besedah ga vzame s prsta), vrnem ti ga ob enem z vsemi tvojimi obljubami. Dasi sem obsojen za vse življenje na galejo, vendar nisem suženj. Jaz sem prost sin Izraela in vsaj v tem hipu lahko odločujem sam svojo usodo. Vzemi svoj prstan, tribun...“

Arij je ležal nepremičen.

stvo proti slovenskemu, da postruje narodna nasprotstva dveh narodov, ki bivata v Gorici, da upliva na vlado, naj bi bila v obrambo „čisto italijanskega“ značaja mesta goriskega krivična proti Slovincem iz mesta in iz okolice, naj bi v svojem delovanju nehalo biti avstrijska vlada in naj bi oskrbovala posle italijanskega radikalizma po Bonghijevih načelih.

Vlada ima nalogo, da se ustavlja takim klicem, da priznava enake pravice vsem in da ne pusti izpred oči gnezda italijanskega radikalizma v Gorici, mestnega starasinstva.

Z ozirom na vse to stavlja podpisani na Njegovo Vzvišenost gospoda ministerskega predsednika kot voditelja ministerstva notranjih zadev in na Njegovo Vzvišenost gospoda pravosodnega ministra naslednji vprašanji:

1. Ali je Njegova Vzvišenost gospod minister notranjih poslov pripravljen delati na to, da v prihodnje izostane brez izjeme in v resnici vsaktero nadlegovanje, izzivanje in žaljenje slovenskega ljudstva v Gorici in v okolici po mestnem starasinstvu goriskem in po privržencih njegove stranke?

2. Ali je Njegova Vzvišenost gospod pravosodni minister pripravljen poudeliti podrejena mu oblastva, naj se v prihodnje tudi nasproti italijanskim listom postopa po istih pravnih načelih, kakor proti listom drugih narodnostij, imenom proti slovenskim?

Na Dunaju, 1. aprila 1898.

Dr. G. Grogar, dr. Ferjančič, Vuković, Plankin, Žičar, Šupuk, dr. Stojan, Wachnjan, Kušar, Borčić, Povše, Ochrymowicz, dr. Zitnik, dr. Krek, Berks, Robič, Pfeifer, Barwinski, Perić, dr. Klaič, Spinčić, dr. Bulat.

Državni zbor.

V razpravi o programu ministerskega predsednika je izrekel v imenu nemško-liberalnih veleposestnikov grof Stürgkh, da se obstrukcija v taki meri, kakor lani, več ne ponovi. Njegova stranka bo gledé na nagodbo glasovala samo za tak predlog, ki bo vseskozi pravičen obstoječim zahtevam. Jezikovnega vprašanja vlada nalašč ni djala v program, a to treba najprvo rešiti po zakonu uredbi. Nasproti vladi bodo nemško-liberalni veleposestniki varovali svojo neodvisnost.

Mauthner je zahteval v imenu svobodne liberalne skupine, da mora vlada ustreči z jezikovnim zakonom nemškim zahtevam ter zagotoviti Nemcem pravice.

Dr. Vasaty je rekel, da Thunu ni prav zaupati, ker ni določeno razvil svojega programa. Čehi ne morejo biti zadovoljni z jezikovnimi naredbami, ker so jim Badenijske naredbe dale premalo, Gautscheve pa prav nič. Govornik se je izrekel proti temu, da bi se jezikovno vprašanje rešilo po zakonu, določil pa je, da se ne sme dovoliti nagodba brez sprave na Češkem. Gledé na pretirane zahteve Nemcev je dejal, da spada oni v norišnico, kdor zahteva na koncu 19. stoletja v Avstriji nemščino za državni jezik.

Finančni minister, dr. Kaizl, je predložil dne 31. pr. m. proračun za leto 1898. Iz tega posnemamo te številke:

Redni proračun izkazuje skupne potrebsčine 721,923.054. (za 6,002.227 gold. več kakor oktoberski proračun) in pokritja 722,371.982 gld. (z: 7,471.700 gld. več kakor oktoberski proračun.)

Potrebsčine znašajo: za cesarski dvor 4,650.000 gld., za cesarjevo kabinetno pisarno 76.864 gld., državni zbor 1,308.262 gld., za državno sodišče 23.300 gld., za ministerski svet 1,319.321 gld., za skupne zadeve cele monarhije 121,464.529 gld., za ministerstvo notranjih del 27,432.488 gld., za ministerstvo deželne brambe 24,072.681 gld., za naučno ministerstvo 30,997.160 gld., za finančno ministerstvo 113,764.340 gld., za trgovsko ministerstvo 49,586.799 gld., za železniško ministerstvo 98,637.200 gld., za poljedelsko ministerstvo 18,814.851 gld., za pravosodno ministerstvo 29,066.254 gld., za najvisji računski dvor 176.600 gld. za penzije 22,898.800 gld., za subvencije in dotacije 6,829.505 gld., za državni dolg 170,153.910 gld. in za upravo državnega dolga 650.190 gld.

Dohodki znašajo: ministerski svet 791.300 gold., ministerstvo notranjih del 1,379.996 gld., ministerstvo deželne brambe 408.179 gld., naučno ministerstvo 6,971.733 gld., finančno ministerstvo 518,699.842 gld., trgovsko ministerstvo 52,452.156 gold., železniško ministerstvo 120,923.600 gld., poljedelsko ministerstvo 14,572.718 gld., justično ministerstvo 1,117.231 gld., penzijski etat 1,311.297 gld., subvencije in dotacije 164.300 gld., državni dolg 1,043.286 gld., uprava državnih dolgov 10.850 gld., prodaja drž. nepremičnin 170.000 gld., del kupnine južne železnice 2,350.000 gld.

Nekatere točke, ki so bile prej pod dr. Bilinskem stavljene v investicijski proračun, je preložil novi finančni minister v redni proračun, kamor spadajo.

Ker vsled obstrukcije vlada ni mogla rešiti prej tega proračuna mej drugim tudi dosedaj ni bilo mogoče nakazati potrebsčine za napravo dveh mostov pri Boveu in za most čez Sočo.

Proračunski odsek šteje 48 členov. Med temi ima „Slovanska krščansko-narodna zveza“ štiri zastopnike: Barwinskega, Borčića in dva Slovence, dr. Gregorčiča in dr. Kreka, ki je ob enem poročevalec za predloge o podporah po ujmah prizadetih krajih.

V seji dne 1. t. m. je dr. Herold nujno predlagal, naj vlada popolni Gautscheve jezikovne naredbe tako, da bo razvidna iz njih popolna enakopravnost češčina poleg nemščine. Treba jih je pa tudi raztegniti na Šlezijo. — Poslanec Sylvester je vprašal zborniškega predsednika, če hoče skrbeti za to, da bodo poslanci dobivali odgovore na stavljenе interpelacije, ker sicer v nasprotjem slučaju ponovi pri vsaki seji vse take interpelacije. Grof Thun je obljubil, da odgovori takoj, ko se končajo potrebne poizvedbe.

Na to je prišla na dan jako važna zadeva. Poslanec Hofmann-Wellenhof je povedal, da je bilo v zadnjem času konfiskovanih mnogo listov, ker so ponatisnili doslovno v državni zbornici podane interpelacije in urednik „Arb. Zeitung“ je bil radi tega celo obsojen na hudo kazen. Vprašal je zborniškega predsednika, dr. Fuchsa, ali je pripravljen varovati privilegije poslanske zbornice. Dr. Fuchs je odgovoril, da je kasacijsko sodišče že izdalo razsodbo, da interpelacije niso deležne imunitete, kar je ogorčilo vse poslance. Justični minister Ruber je to izjavo potrdil.

Dr. Verkauf je na to povedal kako brezobzirno postopata državni pravdnik Bobies in znani Holzinger. Vsi poslanci so ogorčeni vsled takega postopanja ter predložijo protest.

DOPISI.

Iz Vertojbe, dne 29. marca t. l. — Preteklo nedeljo se je vršil redni občni zbor tuk. društva za zavarovanje goveje živine. Č. kr. namestništvo v Trstu je potrdilo predložena mu pravila za društvenike obel vasij gorenje in dolenje Vertojbe. Toda pred zborovanjem so se odrekli društvu vsi posestniki dol. Vertojbe, češ, da si ustanove lastno društvo. Drugače so pa govorili isti zastopniki dne 13. februar. t. l. pri ustanovnem zboru. Takrat so bili vsi navzoči udje vneti za skupno društvo, ter so ga z veseljem pozdravili. In sedaj? Tako ravnanje ni možko ter spodbuja zunanji ugled. Menimo, da tudi č. kr. namestništvo ne bodo ljube te burke ter da ne potrdi novih, nepotrebnih pravil.

Nasprotno so se pa udeležili imenovanega občnega zbora vsi posestniki gorenje Vertojbe. Na predlog domačega preč. gosp. vikarja, so si izvolili soglasno sledeče gospode: Jožef Nemec, župan, predsednik; Ivan Zorn, nadučitelj, podpreds. in tajnik; Ivan Batistič, blagajnik; odborniki: Janez Černe Jožefov, Janez Černe pok. Andreja, Jožef Nemec (Krgan), Andrej Lasič, Jožef Peloz, Anton Boštjančič pok. Franceta. Nadzorstvo, gg.: Edv. Strekelj, vikar; Andr. Drašček, naduč. v pok.; Andr. Lasič pok. Jožefa. Ogledniki, gg.: Blaž Resčič, Anton Boštjančič pok. Jožefa; Franc Bizjak.

Društveno imetje se bode nalagalo v »hranilnico in posojilnico« v St. Petru. Ako se pa društvo prostovoljno razdruži, ali če je razpusti upravna oblast, preide rezervni zaklad in vse društveno premoženje društvu »Šolski dom« v Gorici. Ker ima društvo vrle voditelje, menimo, da bo tudi vspešno napredovalo. V to svrhu pomozi Bog!

S Pečin dne 28. marca 1898. (O razdelitvi občinskih zemljišč naše davčne občine.) Že leta 1894. so bili pogoji za razdelitev naših občinskih zemljišč potrjeni, a do danes razdelitev še ni izvršena. Leta 1896. je gosp. zemljemerec, s katerim smo se bili za razdelitev pogodili, sam pregledoval gozdne deleže, katere imajo nekateri posestniki po občinskih zemljiščih, ki bi pa želeli vso občinsko zemljišče sami imeti. Zaznamoval je takrat gosp. zemljemerec, kakor ravno je dotični nenasiljivi

posestnik svoj gozdni delež sam pokazal, in pokazali so vse kot njih lastnino, kar se je zaraslo samo ob sebi do danes. To pa daleč presega meje prvotnih gozdnih deležev. Tudi so pokazali tako zemljišče, ki bi se izključno ne moglo drugače vzeti kot za pašnik, in vendar se je vzelo za delež po čl. III. dotičnih pogojev. Pri razdelitvi gozdnih deležev bi se bila morala vsekakor upoštevati določba čl. XIII. ki se glasi: „Ako nastane pri gozdnih deležih zastran mej kak prepir, ima ga komisija razsoditi, opiraje se v prvi vrsti na veljavna dokazovalna pisma, če bi pa taci ne bilo, na spričevanje najstarejših mož v občini, ki nimajo pri dotičnih deležih nobenega interesa“. Ako se ni hotelo do sedaj na to ozirati, bode se moralo pozneje, ker ravno s tem sta se napravila nezadovoljnost in prepir mej deležniki. Takrat so pa nam zatrjevali, da je to le površno in da se bo natančneje delalo, ko bo pričujoča vsa komisija. In čakali smo mirno.

Leta 1897. pa je bila prišla komisija, obstoječa iz 6 udov, namreč: dveh mož, katere je bilo izbralo starasinstvo kot zastupnike, enega zapriseženega zemljemerca in dveh zapriseženih cenilcev. Tej komisiji je predsedoval g. župan. Čl. VII. pogojev za razdelitev pa določuje: „Razdelitev bo izvrševala komisija, obstoječa iz treh udov, katere izbere starasinstvo, njim dodá starasinstvo zapriseženega zemljemerca in dva zaprisežena cenilca iz zunanjih občin. Tej komisiji predseduje župan; kar ona stori, bo vezalo neoporekljivo vse deležnike“. Bila je torej komisija za enega-uda pomanjkljiva!

Do sedaj je razdeljeno še le ono zemljišče, katero so posestniki sami kot svoje gozdne deleže odkazali, kar pa veliko preveč. Kakor smo razvidili iz „obrisa o razdelitvi obč. zemljišča“, kateri je g. zemljemerec občinarjem v pregled poslal, pripada 42 posestnikom kot njih gozdni deleži 105 oralov 337 sežnje občinskega zemljišča, kar se jim je odkazalo v zmislu čl. III. Odkazalo se jim je pa tudi tako zemljišče, v katerem niso imeli nikdar izključne pravice, kakor veli čl. III. Za to, gospoda, se bomo o svojem času še pokali na drugem mestu. Vsega obč. zemljišča pa je: 185 oralov 370 štir. sež. Od tega ostane po razdelitvi še skupna občinska last 4 or. 14 sežnje. Teda bi ostalo potem le še 75 or. 1419 sež. za razdelitev v zmislu čl. IV. Ta razdelitev ostala veljavna, bi se gočna velika krivica tistim deležnikom, ki so bili oddaljeni, da si niso zamogli svojevoljno že prej tako izkoristiti in prisvojiti občinskega zemljišča, kakor so je oni blizu istih. Posestniki blizu obč. zemljišč dobé kot gozdne deleže od 6—7 oralov, troje največjih posestnikov in vsi ubožnejši pa skoraj nič. Zlasti tisti, ki ne dobé velikega deleža, so bili pa pri odkupljenju od grofa tudi dobro prizadeti. Zavoljo tega ne bode mogoče molčati in mirno trpeti tako velike krivice, temveč govorili in pritoževali se bomo in upamo, da tudi z veljavnimi dokazi nekaj dos zemo na merodajnem mestu. Tisti pa, ki so imeli pravico in dolžnost govoriti, bi bili morali storiti in ne pripustiti, da bi bil vsak po svoji volji mejnike kazal in govoril o izključni pravici se tam, kjer je golčava in kjer imajo nasajeno privatno sadno drevje, a gozdno drevje, smreke in dr. je vedno tam občina prodajala in za svoje potrebe izsekavala. To bomo še dokazali! Kar se je do sedaj naredilo, n. pr. cenitev in razdelitev, je vse nekako površno, kar sami dotični udje komisije pripoznavajo in deležnikom zatrjujejo ter so pripravili pričati, ako bi bilo potrebno. Po čl. III. je torej sedaj razdelitev izvršena, čeprav ni še zadosteno čl. VIII. Kje so prigrjalci in ali jih je kdo iskal? So li izpolnjene določbe tega člena? Menim, da ne! Vsejedno pa le podvizajte razdeliti se oni ostanček v zmislu čl. IV., da se prej začne borba, ki je neizogibna. Vis. deželni odbor pa upamo, da bode natanko pretesal naše pritožbe, za kar bomo, kakor se vidi, prišljeni.

Kakor se sliši, je tudi ljudstvo davčne občine Ponikve močno ogorčeno, ker se je tam ravno tako nekako le površno začelo obč. zemljišče deliti. Bomo videli!

Zategadel bi bilo prav umestno, ako bi komisija takrat, ko se bode zopet delitev v zmislu čl. IV. vršila, storila posestnikom gozdnih deležev prvotne mejnike istih dokazati, in v to svrhu najstarejše možé v občini zaslišala; osobito pa naj bi oni, ki imajo sadno drevje nasajeno, morali doka-

zati tam njih izključno pravico, kajti, tiste v našem obč. zemljišču, razun v prvotnih gozdnih deležih, nikdo nikjer ni imel!

Ako se to ne zgodi, bo sledil iz tega prepir in sovraštvo do vas, ki imate s tem opraviti, bo večno. Občinar,

v imenu več drugih.

V Ljubljani dne 1. aprila 1898. (Izv. dop.) — Vlansko leto ustanovljeno „Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani“, utegne zanimati tudi goriske Slovence. Dovolite mi, gospod urednik, naj Vam v tej zadevi nekoliko poročam. Povod ustanovitve so dali največ zidarji-pevci iz Renč in oni iz goriske okolice. Številnokrat sem imel prijetno priliko diviti se ob petju imenovanih obrtnikov ter se končno, spoznavši osebe, značaj in smoter teh slavcev, odločil po možnosti delati na to, da se izboren material združi v jedno kompaktno skupino. Tako se je sčasoma ustanovilo „Slovensko zidarsko in tesarsko društvo“ z namenom, gojiti slovensko petje, potem pa tudi v svrhu strokovnega poučevanja v svoji obrti. Na dan ustanovitve je pristopilo društvu nad 100 članov, kar je na novo voljeni odbor kar najprijetnejše uplivalo. Prispevkov, vpisnine in članarine je bilo toliko, da je dobilo društveno vodstvo takoj v početku pogum naročiti za društvo vaš cenjen list, „Edinost“ in tudi druge strokovne liste! Društveniki so imeli torej, v ta namen najetih prostorih na razpologo zabavno in strokovno čtivo.

Mej tem, ko smo čitali, peli in se dostojno zabavali, je društvo vidno raslo. Danes šteje do 500 članov. Le škoda, da je številno Rencanov, namenjenih tudi letos delati v Ljubljani, vsled postopanja nekega tukajšnjega sebičnega, odšlo v Bosno. No, pa tudi te vrle delavce-pevce upamo v bližnji bodočnosti dobiti zopet v svoj krog, kamor si sami želé in kjer bi mnogo koristili dobri stvari. Odborov pogum je z naraščanjem članov raste. Sklenilo se je omisliti si lastno zastavo. V ta namen prispevali so tako člani, kakor prijatelji društva in kmalu smo imeli toliko svoto, da se je smelo naročiti zastavo, ki se že izdeluje. Strokovnjak, priznana vršina, gospod Zeplichal je prevzel izvršitev barjaka. Blagoslovljenje se bo vršilo 14. avgusta t. l., o čemer vam hočem priložno več poročati. Za danes naj le omenim, da bode zastava veljala okoli 800 gld. in obeta biti jedna najlepših, kar jih ima Ljubljana. Kar se tiče pevskega zbora, kateremu načeljuje magistr. urednik g. Gutnik, šteje že danes čez 50 članov in se bode to števílo do slavnosti blagoslovljenja društvene zastave podvojilo. Kapelnik mu je gospod Hilarij Benisek, najspretnjši, najstrajnejši pa najmarljivjši učitelj pevskega zbora. Mož ima čudovito lepe vspehe, kar je pripisovati njegovi jekleni vsrtačnosti in energiji. Kdor je kdaj čul njegov operni zbor, temu je gornja trditev jasna. Pevski zbor bo imel svoj prvi letošnji nastop v nedeljo dne 8. maja t. l. na Koslerjevem vrtu. Pa tudi za slavnost blagoslovljenja zastave se odbor, kateremu predseduje nadpalir gospod Mihael Srakar, s predpripravami pošteno trudi. O tej slavnosti drugič kaj več.

Domače in razne novice.

† Valentin Kanceler. — Zadnji hip pred sklepom lista smo doznali žalostno vest, da je umrl danes ob 11. predp. g. Valentin Kanceler, bivši naduč. v pok., hišni posestnik v Gorici, dolgoletni denarničar »Sloge« in podružnice sv. C. in M., iskren prijatelj in podpornik naše mladine. Rojen je bil l. 1828. v Solkanu. Več jutri v »Primorcu«. — Blagi gospej udovi naše srčno sožalje. N. p. v m.!

Odlikovanje. — Njegovo Velikanstvo je podelilo okr. šolskemu nadzorniku, gosp. Josipu Culotu v Gorici naslov šolskega svetnika, ne da bi mu bilo treba plačati takso.

Oseba vest. — Okrajni glavar v Zadru, gosp. A. Baron Marojčič, sin slavne hratskega generala, je premeščen k namestništvu v Trst. „Jedinstvo“ pravi, da dobe z njim primorski Slovenci dobrega prijatelja. Vederemo.

Kako veter veje? — Prvega dne meseca marca je sedelo pri tukajšnji okrožni sodnji pet St. Petercev na obtožni klopi. Vsa preiskava se je vršila v laškem jeziku. Obtožnica je bila vložena v laškem jeziku in zastopnik državnega pravdnštva, g. A. Jeglič zastopal je obtožnico le v laškem jeziku, govoreč od konca do kraja izključno le v laškem jeziku. Prisostvovalo je razpravi pet odvetnikov, trije Lah in dva Slovence.

Slovenska odvelnika (Dr. Stanic in dr. Franko) sta koj iz začetka protestovala proti temu, da se proti slovenskim obtožencem vlaga laške obtožnice, ter zahtevala, da se, ne-le, obtožnica doslovno prevede obtožencem v slovenski jezik, ampak, da se isto tako tudi obtožencem v domačem, njim umiljivem jeziku razložil, kar so govorili, bodi si državni pravdnik, bodi si zastopnik

poskočencev, bodi si jeden ali drugi zagovornikov, ki so govorili v laškem jeziku, do brega ali slabega o tem ali onem.

Sodni dvor je pa ta predlog odklonil, češ, da v Gorici se sme tudi proti slovenskim obtožencem vlagati le laške obtožnice in proti njim in za nje govoriti v laškem jeziku. Nek znani laški odvetnik je imel celo drznost pri javni razpravi trditi, da je zahtevanje slovenskih odvetnikov „punitiglio e capriccio“, da je to le politično vprašanje, ki se sme razpravljati le drugod, ne pa na sodišču.

A. Jeglič (oni Jeglič, od katerega smo toliko pričakovali) je pri javni seji slovenskima odvetnikoma odvrnil, da nima odgovarjati njima, kakem jeziku vlagati in zastopati obtožnico.

Inkvizicija po vzgledu srednjeveških tiranov se vedno lepó cvele na Goriskem. Ali dandanes se Slovenci niti pritoževati ne moremo! Včasih so bili inkvizitorji naši narodni nasprotniki, in to je bilo vsaj razumljivo! Danes pa, ko nas davijo naši sinovi, da dokažejo na vzgor svojo nepristranost, se ne smemo niti pritoževati.

Blaževa interpelacija, ali bolje tista, katero je prejel iz fabrike goriskih komedijantov, obsega naslednje glavne misli:

Najprej omenja odgovor vladnega zastopnika barona Czapka dr. Gregorčiču v seji 13. maja p. l., ki je opravil postopanje redarstva s slov. novačenci, če tudi bi se zdelo tako postopanje v „mirnih časih“ prenapeto. — Glavarstvo je letos najbrže mislilo, da so se nam že vrnila oni „mirni časi“. — Kdor je pa videl korakati po mestu močne čete surovih (!) „hord“, ta se je prepračil, da letos je bila izbrana Gorica za pozorišče slovenskih narodnih demonstracij (!). — Prejšnja leta so smeli iti (?) novačenci le po določenih ulicah k nabornemu prostoru, letos pa so smeli svobodno, koderkoli so hoteli, prepevaje izvajajoče pesmi.... Očiten je bil namen izzivanja, in če meščanstvo (— bolje: lahonska sodrga, kajti ti pa že pobili drzne nosove! Ured.) ni reagovalo, je zahvaliti le dobrohotnost prebivalstva. (— Kdo se ne smeje?! Ured.) — Toda slovensko prebivalstvo ne počenja vsega tega iz svojega nagiba, marveč slovensko časopisje in posamezni hujšakci dražijo ljudstvo k narodnostnemu boju, vzdržujejo živo nasprotje med mestom in okolico, da se razdor čedalje veča. — Glavno slovensko glasilo „Soča“ od 11. t. m. je objavilo pismo, ki dokazuje, od kod prihajajo vsi taki prizori. Pod krinko, da bi vspodbudili novačence k spodobnemu obnašanju, zavijaje dejstva, je voditelj goriskih Slovencev oblatil prebivalstvo (— Smešno! Ur. —) Gorice, je hujškal proti njemu (!) novačence, Slovence pa je slikal kot nedolžne žrtve laškega nasilstva. — Dasi je ona okrožnica očitno hujškala proti ital. narodnosti (!) in tudi proti oblastnjakom (?), vendar ni bila zaplenjena, dočim se najostreje postopa z laškim tiskom (O ironija! Blaž, Blaž — laž! Ured.) V Gorici je vsakomur znano, da tako favoriziranje in oozirnost si pridobivajo slov. agitatorji le z neprestanim terorizmom na oblastnike, višje in nižje, da se zalira vsak še tako nedolžen laški pojav, dočim je Slovincem vse dovoljeno. — Z ozirom na vse to vprašajo:

1. Ali je Nj. Vzv. g. notranji minister pri volji odrediti, da zanprej slovensko prebivalstvo iz okolice ne ob novačenju, ne ob drugih prilikah kakorkoli nadlegovalo, izzivalo in žalilo ital. meščanstva?

2. Ali je Nj. Vzv. g. pravosodni minister pri volji, opozoriti potrebne oblasti, da morajo z ital. tiskom postopati enako kakor s slovenskim?

Prvi je podpisan Blaž, za njim Verzenjaš in potem vsi laški preroki ven do Zanetija.

Kaj naj odgovorita ministra? Prvi bi lahko dejal, ako bi bil ravno pri volji, da ob naboru so mladici peli in bodo še peli, ker kilavec cesar ne potrebuje; ako bi se vsi mladici vedno tako lepó obnašali, kakor so se letos slovenski v Gorici, bi jih bili lahko veseli in trebalo bi jih le hraliti! Oni niso nikogar žalili, razun one irredentovce, ki menijo, da Gorica je že pod Italijo, kjer bi se ne smela slišati slov. beseda! — Nasprotno so laški mladici prepevali žaljive pesmi in klicali „smrt ščavom“ — te bo treba stresti za ušesa! — Drugi minister bo prav lako molčal, še lože nego prvi, ker na take noreosti je molk najboljši odgovor.

Zasoljen odgovor Blažu je dal naš poslanec z interpelacijo, katero prinašamo na prvem mestu. Ta je pravi Sedan za uhogega g. Blaža! — Prihodnjic jo prinesemo v nemškem izvirniku radi mnogih Nemcev v Gorici, ki bi jo radi čitali.

Prodajalec v cerkvi. — Na oljčno nedeljo so v cerkvi sv. Ignacija na Travniku lačas, ko je bila cerkev nalaščena vernega ljudstva, italijanski pobalini prodajali oljke, ter s tem nadlegovali ljudi. Tako je ponujal neki pobalini oljko tudi slovenskemu obrtniku, ki ga je pa zavrnil. Kaj na to sta pa nalašč prišla nad njega z oljkami kar dva. Takó spoštuje ta mladina svetí kraj, cerkev.

Ali ni oblasti, ki bi zabranila tako nedopustno početje v cerkvi tem furlanskim snrkovecem?

Trgovina z železjem v največjem obsegu je ustanovljena v Gorici. Dva Slovence, ki hodeta združevala v svojem podjetju potrebno strokovno znanje in dovolj kapitala, sta kupila eno dosedanjih velikih trgovin. Začneta pa 1. maja. — Opozarjajo

Slovence na ta novo trgovino jih prosimo, da jej prihranijo morebitna naročila.

Tovarna sodovke, sifonov in pokalke (pasarel) v narodnih rokah — je ustanovljena na Gorisčeku (pri Katariniju) v Gorici. Tovarnar je g. Jos. Hrovatin, ki ima za družabnika g. Jos. Oberdanka, ki je veliko let bil vodja enake Česčutijske tovarne. Tudi to je zopet velí napredek. — Izdelki so najboljše vrste, kajti vsi stroji so novi, enako vse posodje in druge pripomočke. — Čujemo, da marsikateri „narodni“ gostilničarji se ne morejo še odtrgati od prejšnjih tovarnarjev. Pričakujemo, da se to zgodi v najkrajšem času, sicer bomo pozivljali občinstvo, da se bo izogibalo takih krčem. In vse rodoljubno občinstvo bo poslušalo naš glas!

Volitve v komisijo za odmerjenje osebnega dohodninskega danka bodo takoj po Veliki noči. — V okraju goriske okolice (Gorica, Ajdovščina, Kanal) je vpisanih v I. razredu 3, v II. razredu 13 in v III. razredu 222 volilcev. — Volitev za vse tri razrede bo na četrtek od 8—12. predp. v poslopu c. kr. glavarstva.

Kar treba edinosti, ako sploh hočemo doseči uspeh, priporočamo po skrbnem pregledovanju volilnih imenikov te-le može:

V II. razredu (rumena glasovnica) za prava člana gg.: Saunig Matevž, župan v Biljah in Sinigoi Miha v Mirnu; namestnika pa gg.: Furlan Alojzij v Smarjah in Drufovka Anton v Mirnu.

V III. razredu (rožnata glasovnica) prava uda gg.: Klančič Anton, veleposesnik in župan v Podgori in Baje Anton, nadučitelj in posestnik v Renčah; namestnika gg.: Zega Miha, posestnik in župan v Kanalu, in Dugulin Ivan, župnik v Ajdovščini.

Kandidatje naj le brez skrbi volijo tudi sami sebe, radi enotnosti, saj tu gre za občestno reč. — Glasovnico je treba podpisati in izročiti jo osebno v določenem času ali pa naprej poslati jo po pošti na volilno komisijo. Na pismo treba pritisniti žuanke za 5 kr. — Volilci! Tu gre za Vaše žepce! Volite torej vsi!

Za gorisko mesto bo volitve 15. t. m. v mestni hiši nasproti ljudskemu vrtu. V I. razredu je 31, v II. razredu 159, v III. razredu pa 858 volilcev. Slovincem v temi je okoli 250.

„Edinost“. — Naša mila tržaška sestra je napravila po vzgledu „Soče“ važen korak v svojem življenju. Kakor je živalarila „Soča“ in se ni mogla više povspeli, ker je bila vklejena v železne sponje tujih tiskarjev, takó se je borila tudi naša vrla sestra „Edinost“ z življenjem in smrtjo. Kakor pa si je opomogla „Soča“ s svojo tiskarno, v kateri se svobodno premiče po želji in potrebi in kjer ima na razpolago vse pogoje in ugodnosti za daljši razvitok, prav takó je bila tudi „Edinost“ lastna tiskarna prvi neizogiben pogoj, ako se hoče otresti morečega životorenja in napredovati s potrebnimi časi.

In izpolnila se je vroča želja tržaških rodoljubov! V soboto 2. t. m. je izšla „Edinost“ v svoji tiskarni, pomlajena po obliki in očvrščena po vsebini. Lična tiskarna v ulici Carintia št. 12. je nastala s podporo teh le gospodov: Kalister Fran, Gorup Josip in sin Kornelj, Truden Miha in Ante, Sabec Ivan in Mankoč Ivan. S primernimi svolami so se pridružili tudi gg. Gorup Ivan, Stepančič Gracijan, Vatovec Ivan, Klemenc Jakob, Kranjc Josip in Drašček Edvard. Slava jim! Storili so veliko, imenitno narodno delo! Hvaležnost naroda jim bodi plačilo!

Prvi dan v novi tiskarni je napravila „Edinost“ velik skok naprej, namreč, da izhaja odlej po dvakrat na dan za ceno 21 gld. Narodnikom zunaj Trsta bo zadoščalo po večjem le večerno izdanje za 12 gld. Kdor pa ljubi posebno novice iz Trsta, naj si naroči tudi jutranje izdanje (izhaja ob 11. uri) ali pa samó to, ako ne zmore obojega.

Priporočamo „Edinost“ prav toplo vsem rodoljubom po Goriskem. Iz nje izvedó vse svetovne novice prej nego iz katerikoli drugih dnevnikov. Mi pa se odkritosrečno veselimo tega važnega napredka v narodnem življenju primorskih Slovencev. Slava!

Ziveli! — Prvačina (nomen est omen) je bila prva, ki je pristopila po svojem županstvu „Solskemu domu“ kot ustanovnica z zneskom 100 gld. Na to so se oglasili zavodni Solikanci. Na predlog veleč. gosp. župnika Kola včiča je pristopila solkanska občina „Solskemu domu“ kot ustanovnica z zneskom 100 gld. Danes pa je nam došlo poročilo, da je vsled enoglasnega sklepa dne 3. t. m. pristopilo tudi županstvo v Kanalu „Solskemu domu“ kot ustanovnik z zneskom 100 gld. Tri občine so torej, spoznavajoče nujno potrebo solskega poslopa za našo dečo, že storile domoljubni sklep darovati po 100 gld., v spomin jubilejnega leta. Kličemo jim: Ziveli! pričakuječi, da slede tudi druge tem lepim izgledom.

Begunci. — Štirje vojakí tukajšnjega pešpolka št. 47 so vzeli iz vojaške blagajnice okoli 500 gld. ter pobegli v blaženo Italijo. Kaj bodo reveži tam počeli!

Ravnateljstvo vinarkega in sadjarskega društva za Brda vabi k občenemu zboru, ki bo dne 17. aprila 1898. ob 3. in pol uri popoldne v Biljani z naslednjim dnevnim redom: 1. Volitev ravnateljstva za

triletno dobo t. j. do 31. julija 1900. 2. Morebitni predlogi in nasveti po § 38. društ. pravil. V Gorici, dne 20. sušca 1898.

V Kobaridu so 27. pr. društveniki c. kr. kmetijske družbe v Gorici ustanovili podružnico za kobariski okraj.

Natčelnikom je bil izbran gosp. dež. poslanec Ivan Lapanja, namestnikom gosp. župan kobarški Fr. Slunder; zastopnikom pri društvenem odboru v Gorici pa vodja kmetijske šole, gosp. Viljem Dominko.

C. kr. kmetijsko društvo v Gorici naznanja, da je urok za skupno naročbo bakrenega vitriola in žvepla podaljšalo do konca meseca aprila.

Umor. — Na Bači je neki mladenič na Praznik sv. Jožefa zaklal svojega tovariša.

Izkaz radodarnih doneskov prinesemo v prihodnji številki.

Pri nikaki rodbini ne bi smeli pogrešati najboljših dveh ljudskih in domačih sredstev, namreč: Dr. Rosa Balzam za želodce in pražko domače mazilo. Ista se dobila tudi v goriskih lekarnah.

Razgled po svetu.

Nadvojvoda Fran Ferdinand d' Este, presumptivni prestolonaslednik, je po cesarski naredbi, katera se je že izdala, pooblaščen zastopati v nekaterih vojaških in civilnih zadevah Nj. Veličanstva.

Ogrl. — Neodvisna stranka noče praznovati dne 11. t. m. z vlado vkupno praznovanja petdesetletnice v novi ustavi, ker se je vlada, proti narodnemu prazniku dne 15. pr. m. tako v ozadju držala. Isto so sklenili tudi visokošolci v Budimpešti, ki so celo proti vladi demonstrirali.

Pogodba z Ogersko. — Grof Thun pravi, da ta je „državna potreba“. Mnogi poslanci bodo radi tega tudi res slepo glasovali za njo. — Mi pa pravimo: potrebna je le pravična pogodba, takosna pa, kakoršna je bila doslej, naj le bo, kjer hoče, mi je ne potrebujemo! Upamo, da slovenski poslanci se ne bodo dali slepiti z „državno potrebo“. Pod takim — slepili so nas slekli že do kože. — Pozor, pozor, pozor!

Sprememba v namestništvu v Galiciji. — Namestnik knez Sanguszkó je odstopil in njegovim naslednikom je imenovan poslanec grof Pininski. Zakaj je odstopil, se ne vé. Po odstopu mu je podaril cesar v znak priznanja njegovih zaslug red zlatega ruma.

Emil Zola, slavni francoski romani-pisec, o katerem je v znani pravdi pisalo celo svetovno časopisje, je bil predložil nedolžno pritožbo, pri kasacijskem sodišču in dne 2. t. m. se je izrekla razsodba, da je Emil Zola vsake kazni popolnoma oproščen. O aferi Dreyfusovi pa vendar še ni vse jasno.

Gladstone, slavni angleški državnik, je bolan. Trde, da ni več resitve zanj, ker je že star in slab.

Nansen, toli prosluli preiskovalec severnih krajev, predava sedaj v Petrogradu o svojem znanstvenem potovanju. Dne 6. maja t. l. pa pride predavati na Dunaj.

General Pellieux, znan iz obravnave proti Zoli, je rekel v pogovoru s svojimi častniki o francoski vojski nastopno: „Nedavno sem imel priliko premetriti delavno moč topa št. 20. Ta ima največjo uničujočo silo, bodročnost pa prinese tudi pešcem tako puško, ki bo imela na 700 m. isto jakost, katero ima sedaj na 400 m.“ Dostavil je še, da se v slučaju vojne pokaže Francozom prilika na gotovo maščevanje.

Razgled po slovanskem svetu.

Kotorski Srbi, znajoči ceniti svoje velikane, proslavé 50-letnico književnega dela neumornega boritelja na polju srbske prosvete, Ivana Sundečića. V ta namen se je ustanovil odbor, ki bo delal v to svrhu, da slavnost vspé čim sijajneje. Pričakovati je, da se te slavnosti udeležé vsi spoštovatelji pesnika brez razlike vere in narodnosti, posebno pa Srbi in Hrvatje, oni, katerih bratsko slovo je Sundečić zagovarjal vsikdar. Ta slavnost se boče vršila dne 18. aprila 1898.

† Lujiza Pesjakova. — Dne 31. pr. m. je umrla v Ljubljani slovenska pisateljica in pesnica, gospa Lujiza Pesjakova v starosti 69 let! N. p. m.!

„Slovenski List“ počne izhajati zopet le po enkrat na teden. Tako naznanja konzorcij v zadnji številki z dostavkom, da začne, ako se pokaže potreba, list izhajati zopet po dvakrat. Kot tednik bo imel priloge.

Mestni magistrat ljubljanski je poslal v Gorico nekemu slovenskemu uradniku srečke kranjskega stolnega mesta na razprodajo. Pošiljatev je bila taka: Firma na zavrtku nemška, naslov nemški, v zavrtku srečke s tiskanimi prilogami v nemškem in laškem jeziku, o slovenscini pa ne duha ne sluha. Naše mnenje je to, da bi se moral slavni mestni magistrat ljubljanski ozirati na vsak način na slovenski jezik za Gorico, pa naj se posljejo take srečke na razprodajo v Gorico komurkoli. Vprašanje: Ali se je to zgodilo po „neljubi pomoti“, vedoma ali kako?

Slovenski pravopis izide v kratkem na Dunaju v c. kr. založbi solških knjig. Visoko naučno ministerstvo je namreč naro-

čilo g. okrajnemu šolskemu nadzorniku, prof. Fr. Levcu v Ljubljani, naj na podlagi Pletersnikovega slovarja sestavi knjižico o slovenskem pravopisu, poleg tega pa tudi določi vse tiste slovniške oblike, ki se doslej pišejo ali napačno ali pa raznotero. Prav, da se zjedimo v pisavi, katera baš v zadnjih časih pri nas kaže toliko razlike.

Pole s podobami za šolo in dom. Družba za razmnoževalno umetnost na Dunaji je začela izdajati pole s podobami za šolo in dom, katera bodo gotovo veliko hasnlé mladini, podajajoče jej obilo nazornega gradiva v podobah iz vseh znanstvenih polj v sistemu obliki in umetni podob. Prva serija, obsegajoča 25 pol, je ravno kar izšla ter prinaša na prvi poli času primerno, sliko Njegovega Veličanstva, tej sledé podobice iz stare in nove zaveze, lepi prizori iz raznih legend in pravljic (Libuša), razne slike, predstavljajoče zgodovinske reči iz starega, srednjega in novejšega veka, Hune, Marijo Terezijo pogorja, železniške zgradbe itd. Iz tega je razvidno, da je program prav raznovrsten. Izšlo bo kakih 500 pol. Pri tem podjetju sodeluje veliko število odličnih umetnikov iz vseh delov avstrijsko-ogerske monarhije in tako je pričakovati, da bodo te pole v celoti in posamezne mogle ustrezati povsem svojemu namenu in visoko c. kr. ministerstvo za uk in bogočastje je podjetju naklonilo največjo pozornost in uvažujoče pomen tega podjetja za šolstvo je naročilo komisiji strokovnjakov, naj gleda na to, da bodo pole v vsakem oziru zadoščale vsem zahtevam umetnosti in odgoje, ker novodobna pedagogika vedno odločneje zahteva za abstraktna in teoretična razlaganja nazornega poduka.

Te pole so pa tudi prav po ceni. Posamezna črno izvedena pola stane 5 kr. in pisana pa 10 kr. Razprodajo ima samo c. kr. zaloga solških knjig na Dunaju, a posamezne pole v prodaji na drobno se dobí v vsaki prodajalnici za knjige in umetnost. Dobé se v vseh avstrijskih jezikih.

Podjetje je na vsak način priporočila vredno.

Trgovinsko obrtno pospeševalno društvo. — C. kr. tehnološki obrtni muzej na Dunaju odpre v povzdigo male obrti tečaj za krojače, stavbine, mizarje in čevljarje; v njih se bo sistematično poučevalo vse, kar je za napredek omenjenih obrti potrebno. Ti tečaji trajajo za krojače in čevljarje po 6 tednov, za mizarje pa 8 tednov. Pravico do sprejema na tečaje imajo mojstri in pomočniki gori navedenih strok, priporočiti pa jih mora ali županstvo ali pa kaka strokovnjaska zadruga. Prednost do vstopa imajo oni, ki so že strokovnjasko izveščani, dalje mojstri pred pomočniki in med pomočniki se upoštevajo zopet v prvi vrsti oni, ki mislijo pričeti v kratkem samostojno delati. Dalje se sprejmejo le taki reflektantje, ki se nahajajo v starosti od 24. do 45. leta, ter ki so oproščeni vojaščine ali pa so že odslužili. Ker je poučni jezik nemški, se zahteva vsaj toliko znanja nemščine, da poslušalec more slediti pouku.

Prošnjo za vsprejem se imajo posiljati na ravnateljstvo c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja (K. k. Technologisches Gewerbemuseum, Wien, IX/2, Währingerstrasse 59.); kolekovati jih ni treba. V prošnji se mora navesti starost, občevalni jezik, dobo, kako dolgo je prosilec že mojster ali pomočnik, dalje je treba naznaniti tudi pristojno trgovinsko zbornico. Ako prosilec stoji v kraju, kjer ni železniške postaje, naj sporoči tudi, katera železniška postaja mu je najbližja in končno naj pove, če je obiskoval kako strokovno šolo.

Pristojbina za uk znaša gld. 25.— za krojače in čevljarje, za mizarje pa gld. 40.—; to pristojbino je treba z vpisnino gld. 2.— naprej plačati. Ubožnejšim pa se pomaga s tem, da se jih oprosti pristojbine za pouk, ali pa, da se jim da ustanova. Prošnje za oproščenje pristojbine se imajo nasloviti na ravnateljstvo c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja, a prošnje za ustanove pa na c. kr. trgovinsko ministerstvo, a oddati se morajo pri ravnateljstvu c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja. Prošnjam za ustanove je treba priložiti poleg priporočila tudi ubožni list in domovnico, mojstri pa imajo pridjati svojo pravico do obrti. Vojaški dokumenti in delavske knjižice pa naj se nikar ne prilagajo. Ustanove znašajo za poslušalce, ki ne živé na Dunaju, po gld. 120.— za mojstre in po gld. 95.— za pomočnike; poleg tega pa se povrne tudi vožnja tretjega razreda do železnici na Dunaj in nazaj. Prošenj za ustanove ni treba kolekovati samo takrat, ako jim je pridjati ubožni list. — Ker je tak pouk za povzdigo obrti velevažen, opozarjamo prizadete obrtnike na gorenji sestavek, naj ga pazno prečitajo ter naj se odločijo oni, ki čutijo v sebi potrebo in zmožnost, da ukrenejo vse potrebno za udeležanje takega pouka. Prilika se ponuja lepa, torej pozor!

Odbor akademičnega društva „Slovenije“ na Dunaju se je na 1. rednem občenem zboru v letnem tečaju t. l. dne 1. aprila sestavil tako-le: Predsednik: phil. Jožef Reiser, podpredsednik: meh. Ignacij Šega, tajnik: jur. Ivan Bakovnik, blagajnik: jur. Anton Bončar, knjižničar: phil. Hinko Vodnik, arhivar: jur. Aleksander Fatur, gospodar: jur. Vekoslav Kukovec, namestnika: jur. Francšek Jerala, arh. Ignacij Stembor.

Podpisani naznanja p. n. občinstvu v Gorici in na deželi, da je otvoril

podružno prodajalnice

z jedilnim blagom
v ulici Parcar št. 10 v Podturnu.

Priloga kolikor svojo glavno trgovino v Tržaški ulici št. 4 tolikor svojo podružnico, naznanja z vsem spoštovanjem udani

Ambrož Furlan, trgovec.

Čast mi je javiti, da sem s svojim družbenikom-domačinom

otvoril tovarno sodine vode

(šifonov in pokalic)

na Goriškem št. 2. pri Vaňeku.

Nadejam se, da bode naše sl. občinstvo podpiralo započeto domačo obrtni in to tem raje, ker bode postrežba točna, pijača izborna po navadni ceni.

Odličnim štovanjem

udani

Josip Hrovatin,

tovarnar.

104 10-2

Špedicijska poslovnica

Gašpar Hvalič v Gorici

30 51-9 v ulici Morelli 12

se toplo priporoča Slovincem v Gorici in z dežele.

Ed. Pavlin v Gorici

v Nunskih ulicah

št. 10

nasproti gostilni „Belega zajca“.

Usoda si priporoči preč. duhovščini in slavn. občinstvu svojo

veliko zalogo nagrobnih vencev

vsake vrste, kakor tudi biserne; rož za cerkev, palm, cvetkov za nove maše in poroke, voščeni sveč, križne, čevlje, nogovice, rakev (truge) vsake velikosti, zlatih črk i. t. d.

Vse po nizkih cenah!!!

Josip Skert

pekovski mojster

Za vojašnico št. 5 (via Caserma) v Gorici

priporoča p. n. občinstvu svojo pekarno, v kateri izdeluje vsakovrstno navadno in najfinije pecivo.

Trgovina z jedilnim blagom

G. F. Resberg v Gorici,

v Kapucinski ulici št. 11

ter podružnici na Kornu št. 2

priporoča to-le blago:

Sladkor — kavo — riž — mast — poper — sveče — olje — škrob — ječmen — kavino primeso — moko — gris — drobine in debele otrobe — turšico — zob — sol — moko za pitje — kis — žveplo — cement — bakreni vitrijol itd. 3 20-15

Zaloga pristnega dalmatinskega žganja na debelo ter pristnega črnega in belega vina.

Podpisani priporočam svojim p. n. odjemalcem svojo posebno dobro

uležano maren pivo

najboljše kakovosti v sodčkih in steklenicah, katere so polnjene v tovarni sami. Proseč p. n. odjemalce, da se z zaupanjem name obračajo in si pivo obilno naročajo, zagotavljam najtočnejšo postrežbo

Z odličnim spoštovanjem

I. Kavčič.

na Kornu št. 8. v Gorici.

Krojaški mojster

FRANC ČUFER

v Gorici

v ulici sv. Antona št. 1,

izdeluje

VSAKOVRSNE OBLEKE

za moške po meri, bodisi fine ali priproste.

10 52-11

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa učencem ljudskih in srednjih šol za obila naročila.

Jurij Mose v Gorici

trgovec z manufakturnim (krojnim) blagom
v Raštelu št. 7-8

ima bogato preskrbljeno zalogo volnenih, svilnatih in bombažastih snovij za vsaki letni čas ter perila in platna iz samega lana za gospoda in kmeta. Najnovejše moderno blago in perilo za vsaki stan, bodisi duhovnike, učitelje, uradnike itd.

Največja zaloga volnenih ali žimnatih blazin za postelje ter pogrinjal, vsakovrstnih volnenih plaht itd.

Vse blago prodaja po tako nizki ceni, da se ne boji tekmovalcev. 102

Pekovski mojster

JAKOB GERBEC

v Gorici

ulica sv. Antona št. 6.

PRIPOROČA

raznovrstno navadno in najfinije pecivo,

kolače za birmance itd.,

katero razprodaja po starih cenah.

11 52-10

Zaloga vsakovrstne moke.

Anton Fečenko

Vrtna ulica 8 41 52 12 GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela

in črna vina

iz vipavskih,

furlanskih,

briskih, dal-

matinskih in

isterskih

vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogorske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Cukerin 350 krat slajši nego sladkor, 1 komad 2 kr.

Cukerin 180 krat slajši nego sladkor, 1 komad 1 1/2 kr.

Cukerin v malih pastilah, 1 komad 1 kr. — razpošilja s povzajem najmanj 100 komadov P. 31 14-4

JINDŘICH VOJTĚCH, Nusle-Praha.

Preprodajalcem veliki odbitek.

Zaloga piva

prve kranjske eksportne pivovarne

T. Fröhlich-a

na Vrhniki pri Ljubljani

v Rabatšcu 18. — Gorica — via Rabatta 18.

Priporoča se p. n. gg. gostilničarjem in zasebnikom v mestu in na deželi.

Prodaja izborna pivo v sodčkih po 1/1, 1/2, 1/4, 1/8 l., in v steklenicah po 1/2 l. Steklenice pridejo iz pivovarne napolnjene, pasterizirane in plombarane.

NB. Glede cene in dobrote piva se ne bojim konkurence.

Kojakom v mestu in na deželi se toplo priporoča z geslom

Svoji k svojim!

74 12-4 Joško Rován,

zastopnik pivovarne.

Goriško pivo!

(na Goriškem II).

Podpisani priporočam svojim p. n. odjemalcem svojo posebno dobro uležano izvozno, marčno in uležano pivo najboljšje kakovosti, dobiva se v sodčkih po 1/1, 1/2, 1/4 in 1/8 l., kakor tudi v posebnih steklenicah. Zajemno naznanjam, da sem v minulem letu svojo pivovarno znatno zboljšal in da sem rabil za varjenje dobrega piva le najboljše blago: Zatečki humelj in hanaški ječmen.

Proseč p. n. odjemalce, da se z zaupanjem obračajo name in si obilno naročajo zagotovljeno, najtočnejšo postrežbo. Z najodličnejšim spoštovanjem

Gustav Scholz,

pivovarski mojster.

Fr. anek,

pivovar.

Ivan Schindler

Dunaj, III. Erdbergerstr. št. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slovensko-hrvatskem jeziku z več kakor 300 slikami o vseh vrstah aparatov za stroje, potrebnih predmetih za kmetijstvo, vinarstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za reeln postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

c. kr. privileg. lastnik.

Dunaj, III. Erdbergerstr. št. 12.

Dr. Rosa balzam

za želožec

Pražko hišno mazilo

290, 26 6

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI

je splošno, že 30 let znano domače zdravilo, katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lekko odvaža. Pri rednem uporabljanju ojačuje prebavne organe in jih drži v pravem toku.

Velika steklen. 1 gl., mala 50 kr. S pošto 20 kr. več.

Pozor! Vsi deli zaboja so zaznamovani s pravnim priznanim zaščitno znamko.

je staro, najprej v Pragi uporabljevano hišno zdravilo, katero vzdržuje čiste rane in jih tudi obvaruje nečistote ter ublažujoče deluje na vročino in bolečine.

V obrokih po 35 in 25 kr. S pošto 6 kr. več.

Glavna zaloga: Lekarna B. FRAGNER-ja „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, na voglu Spornrove ulice, potem v Gorici v lekarnah Cristofoletti, Gliubich, Pontoni in pl. Gironeoli.

Dnevno razpošiljanje po pošti. — Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogorske.

In der Papierfabrik

Podgora

werden

Arbeiterinnen

für den

Papiersaal

aufgenommen.

Papirna tovarna

v Podgori,

sprejme za posel

v

papirni dvorani

več

delavk.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovatišče nirnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni veneli. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-9

Nova kotlarska delavnica

v ulici Morelli št. 17. v Gorici.

Velika zaloga kotlov vseh vrst. Baker kockast v ploščah in kotli z izganjanje francoske sisteme.

Skropilnice proti peronospori, zagotovljene solidnosti in točnosti. Sprejemljejo se vsakovrstna v kotlarsko stroko spadajoča dela, kakor tudi nikliranje sablj, dvokoles itd., in sicer vse po takšnih cenah, da se ne boji tekmovalja. Prosi se, zapomniti si ulico in številko hiše. Za obila naročila se priporoča udani

Anton Tabaj,

kotlarski mojster.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka

E. Riessner, v Nunski ulici 3,

(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umolnih svetil za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno svečo itd., vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo (S. el.) tiskarno črk na perilo. (P. el.)

Razpošiljanje blaga le zasebnikom!

Jeden odrezek	gl.	3-10 iz dobre	
3-10 m. dolg, za-	4-80		pristne
dosten za jedno	7-50 iz fine		ovčne
možko obleko	8-70		
stane samo	10-50 iz najfinije		volne
	12-40 iz angleške		
	13-95 iz Kang.		

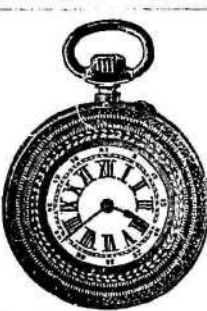
Jeden odrezek za črno salonsko obleko gl. 10. Blago za vrhne sukne od gl. 3-25 za meter dalje; loden dražestnih barv, odrezki po gl. 6 in gl. 9-95; peruvienne in dosking, blago za državne uradnike in vseh železnice in za sodnijske talarje, blago iz volne (Kangaru) in cheviots, kakor tudi blago za uniforme finančne straže in žandarmerije, itd. itd. razpošilja po tovarniških cenah kot rečna in solidna poznanja

Tovarniška zaloga

sukna

Kiesel-Ambot v Brnu (Brünn).

Uzorec zastoj in franko. Pošiljalce po uzorih. Pozor! P. n. občinstvo opozarja se posebno, da se blago dobiva mnogo ceneje, ako se direktno naroči mesto pri prekopovalcih. Firma Kiesel-Ambot v Brnu (Brünn) razpošilja vse blago po resničnih tovarniških cenah brez dodatka rabata, kojega krojači dobivajo. 16-11

Na zahtevanje pošiljam zastoj in franko velike ilustrovane cenike ur, verižic, zlatenine, delove ur in orodja za izdelovanje ur.

F. Pamm, Krakau, Stedom N. 15. Ustanovljeno l. 1852. 77 12-8

Zaščitna znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMPOS.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano kot izvrstno bol ublažujoče mazilo; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gl. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le v orig. steklenicah z našo zaščitno znamko, s „Sidrom“ namreč, iz RICHTERJEVE lekarne in vzame kot originalni izdelek le tako steklenico, ki je prevlečena s to zaščitno 4 28-27 znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“

v PRAGI.

